

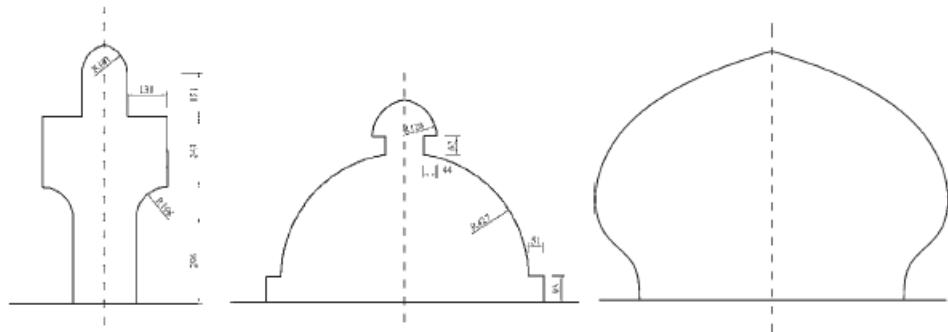

جودی اسلامی ایران
دانشگاه فنی و فناوری

مقطع تحصیلی: کارشناسی کار دانی رشته: معماری . ترم: بهمن . سال تحصیلی: 1398-1399
نام درس: کاربرد رایانه در معماری .. نام و نام خانوادگی مدرس: سیداتی .
آدرس email مدرس: ..... تلفن همراه مدرس: .....

جزوه درس: کاربرد رایانه در معماری.. مربوط به هفته : هفتم ■ هشتم ■ نهم ■
power point دارد ■ ندارد text دارد ■ ندارد ..... تلفن همراه مدیر گروه : .....

وارد می کنیم. ابعاد شش ضلعی دو برابر خواهد شد. در واقع اتفاقی که می افتد آن است که فاصله هر کدام از نقاط شش ضلعی از نقطه مبنای تعیین شده دو برابر خواهد شد. بنابراین، اگر نقطه مذکور پرورون از شکل تعیین شود، آن شکل به جز تغییر اندازه، جایه جا نیز خواهد شد. مراحل تغییر اندازه شکل ها بصورت زیر خواهد بود.

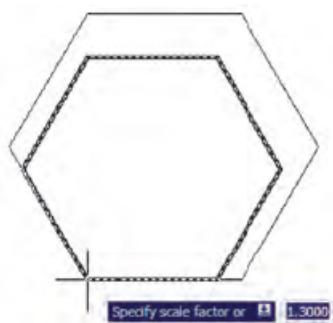
اجرای فرمان ← انتخاب شکل ها ← Enter ← تعیین نقطه مبنای ورود ضرب تغییر اندازه → اجرای فرمان Scale به صورت شیء / دستور اجرا گردد
چنان چه فرمان Scale ترتیب عملیات بدین شکل تغییر می نماید.

انتخاب شکل ها ← اجرای فرمان ← تعیین نقطه مبنای ← ورود ضرب تغییر اندازه

همانند فرمان دوران (Rotate)، در این فرمان نیز می توان هنگام اجرای عملیات بر روی شکل، یک کی از آن تهیه نمود. بدین منظور پس از اجرای فرمان Scale و انتخاب شکل ها و زدن دکمه Enter، پس از انتخاب نقطه مبنای، ضمن تایپ حرف C (ابتدا کلمه Copy) دکمه Enter را می زنیم یا با کلیک راست بر روی صفحه ترسیم، گزینه Copy را انتخاب می کنم؛ آن گاه مابقی فرمان را به ترتیب قبل اجرا می کنیم. پس مراحل اجرای فرمان تغییر مقیاس با استفاده از گزینه کپی به صورت زیر خواهد بود:

اجرای فرمان ← انتخاب شکل ها ← Enter ← تایپ حرف C و زدن Enter ← تعیین نقطه مبنای ← ورود ضرب

تغییر مقیاس (Scale): گاهی اوقات لازم می شود که اندازه های کلی مجموعه ای از شکل های ترسیم شده تغییر کند؛ به طور مثال دو برابر یا نصف شود. در این حال از فرمان Scale یا دکمه [S] استفاده می شود. اکنون یک شش ضلعی منتظم با ابعاد دلخواه رسم نمایید. فرض کنید می خواهیم این شش ضلعی را دو برابر کنیم. با اجرای فرمان Scale، شکل را انتخاب کنید و Enter را بزنید. در این حال برنامه از شما یک نقطه مبنای خواهد. در پاسخ به سؤال (Base Point) Specify base point، با نشانگر ماوس بر روی یکی از رأس های شش ضلعی کلیک کنید و بینند چگونه با حرکت ماوس و دور و نزدیک شدن آن به نقطه فوق، اندازه شکل تغییر می کند.

اگر مقدار دقیقی را به عنوان ضرب تغییر اندازه شکل (Scale Factor) مد نظر دارید می توانید آن را در پاسخ به سؤال Specify scale factor تایپ کنید. مثلاً در این تمرین عدد ۲ را

انتخاب برشی قرار می‌گیرند (این شکل‌ها تنها جایه‌جا می‌شوند) و با شکل‌هایی هستند که توسط پنجره‌ی انتخاب برشی بریده شده‌اند. رسمی از این شکل‌ها، که درون پنجره واقع‌اند، جایه‌جا می‌شوند و اضلاعی که پنجره، آن‌ها را قطع کرده است تغییر طول می‌دهند. توجه کنید چنان‌چه در این فرمان، شکل‌ها به‌وسیله‌ی یکی دیگر از روش‌های ذکر شده، انتخاب گردند تنها جایه‌جا خواهد شد و تغییر طول نمی‌دهند.

ترتیب اجرای فرمان Stretch به شرح زیر است:
 اجرای فرمان → انتخاب شکل‌ها به‌وسیله‌ی پنجره‌ی برشی
 برشی ← Enter ← تعیین نقطه‌ی مبدأ ← تعیین نقطه‌ی دوم
 چنان‌چه این فرمان به‌صورت شیء / دستور اجرا گردد
 این ترتیب به‌صورت ذیل خواهد بود:

انتخاب شکل‌ها به‌وسیله‌ی پنجره‌ی برشی → اجرای فرمان ← تعیین نقطه‌ی مبدأ ← تعیین نقطه‌ی دوم
 کمی مواعیزی (Offset): این فرمان که با استفاده از دکمه‌ی

نیز اجرا می‌شود در مواقعی به‌کار می‌رود که لازم است از یک شکل به موازی خودش کمی شود، به‌گونه‌ای که کلیه نقاط شکل کمی شده نسبت به نقاط متناظران در شکل اول فاصله‌ای مساوی داشته باشند. در این فرمان شکل‌های مورد نظر فقط با روش تکی (Single) انتخاب می‌شوند. یک مستطیل به ابعاد 140×80 ، یک دایره به شعاع ۵۵ و یک خط به طول دلخواه رسم کنید.

فرمان Offset را اجرا کنید. پس از انتخاب شکل‌ها لازم است فاصله‌ی کمی تعیین شود. می‌توان آن را به‌صورت عددی وارد نموده یا با کلیک بر روی دو نقطه از صفحه‌ی رسم فاصله‌ی آن دو نقطه را به عنوان فاصله‌ی کمی تعیین نمود. اکنون این فاصله را ۱۵ واحد وارد نمایید و Enter را بزنید. با نشاگر ماوس مستطیل را انتخاب کنید. در این مرحله لازم است جهت کمی مستطیل را تعیین کنید. کافی است با ماوس در داخل مستطیل کلیک کنید. ملاحظه می‌نمایید که یک مستطیل به فاصله‌ی ۱۵ واحد در داخل مستطیل قبیل ایجاد می‌شود. اکنون دایره را انتخاب نمایید و برون آن کلیک کنید. سپس خط را انتخاب کنید و در یکی از دو طرف خط کلیک نمایید. تا زمانی که دکمه‌ی Enter را تردد نماید، توایند

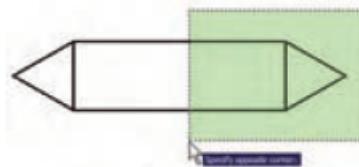
تغییر اندازه

کشیدگی خطی (Stretch): گاهی ضرورت دارد اندازه‌ی برخی شکل‌ها فقط در یک راستا تغییر کند و در واقع در راستای یک خط کشیده شود. در این حال از فرمان Stretch یا دکمه‌ی استفاده می‌شود. برای اجرای فرمان Stretch ابتدا شکل

زیر را با استفاده از مستطیل و سه ضلعی منتظم رسم کنید.

اکنون فرمان را اجرا نمایید. توجه کنید که در این فرمان تنها روش انتخاب «پنجره‌ی برشی» (Crossing Selection) است. بنابراین، مطابق تصویر زیر پنجره‌ی برشی را به‌گونه‌ای باز کنید که مثلث سمت راست، درون پنجره بيقند و خطوط افقی مستطیل به‌وسیله‌ی پنجره بریده شوند.

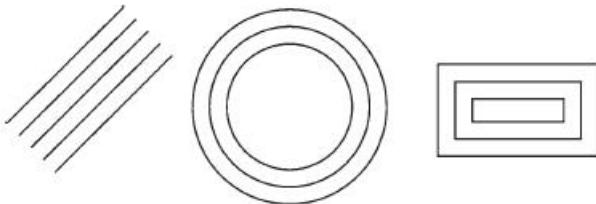
اکنون دکمه‌ی Enter را بزنید. به‌منظور ادامه‌ی فرمان، باید نقطه‌ی مبنای (Base Point) از صفحه‌ی رسم تعیین شود. می‌توانید رأس پیروزی مثلث سمت راست (مثلث انتخاب شده) را انتخاب کنید. حال ملاحظه می‌کنید که با جایه‌جا کردن این نقطه شکل تغییر طول می‌دهد. در این مرحله کافی است مکان جدید این نقطه را تعیین نمایید تا شکل انتخاب شده به‌اندازه‌ی فاصله‌ی نقطه‌ی مبنای اولیه تا نقطه‌ی جدید تغییر طول پیدا کند.

شکل‌هایی که در فرمان Stretch انتخاب می‌شوند از دو حالت خارج نیستند. یا شکل‌های هستند، که کاملاً درون پنجره‌ی

به این عملیات کمی ادامه دهد.

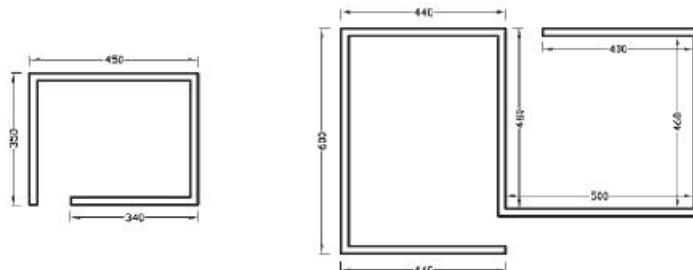
بنابراین، مراحل انجام کمی موازی به ترتیب زیر خواهد بود :

اجرای فرمان $\leftarrow$ تعیین فاصله‌ی کمی $\leftarrow$ انتخاب شکل به صورت خطوط موازی با فاصله‌ی معین رسم می‌شوند و با این اول $\leftarrow$ کلیک در جهت کمی شکل اول $\leftarrow$ انتخاب شکل دوم فرمان، تمام بندنه‌های موازی در نقشه‌ها به سادگی ترسیم می‌شوند.

تمرین ۴ : پلان‌های اولیه‌ی زیر را به وسیله‌ی شکل $\leftarrow$ کلیک در جهت کمی شکل دوم $\leftarrow$ ... $\leftarrow$ Enter چنان‌چه این فرمان از طریق شیء / دستور اجرا گردد، چندخطی (Polyline) و فرمان ویرایشی Offset رسم نماید. (راهنمایی: به منظور ترسیم چندخطی اولیه، ایزار کمکی ترتیب زیر انجام خواهد شد :

انتخاب شکل اول $\leftarrow$ اجرای فرمان $\leftarrow$ تعیین فاصله‌ی افقی و عمودی (Ortho) را روشن کنید و پس از ترسیم با استفاده از فرمان Offset آن را 20° واحد کمی کنید و در پایان با فرمان خط (Line) لبه‌های انتهایی دیوارها را بیندید.)

فرمان Offset در نقشه‌کشی معماری کاربرد زیادی دارد،

تغییر طول (Lengthen)

برخی اوقات در ترسیم نقشه‌ها ناگزیرم طول یک شکل باز (مانند خط یا کمان) را تغییر دهیم. به این منظور از فرمان Lengthen استفاده می‌شود. برای به کارگیری این فرمان، ابتدا خطی به طول ۱۰۰ واحد رسم نمایید. سپس با اجرای فرمان تغییر طول، بر روی خط ترسیم شده کلیک کنید. ملاحظه می‌کنید که در خط فرمان عبارت Current Length: 100.00 درج می‌شود که در واقع طول فعلی این خط را نشان می‌دهد. اکنون به چهار روش می‌توان طول این خط را تغییر داد (با استفاده از خط فرمان و یا کلیک راست ماوس روی صفحه‌ی ترسیم). این شیوه‌ها به شرح زیرند:

Delta: با انتخاب این گزینه مقدار عددی که می‌خواهد به این خط اضافه یا از آن کم نمایید، تعیین می‌کنید. پس از ورود بک عدد و زدن دکمه‌ی Enter، بر روی خط کلیک کنید تا خط مذکور به اندازه‌ی عدد مذکور تغییر طول دهد.

Percent: در این روش، درصد تغییر طول شکل تعیین می‌شود. چنان‌چه این عدد از ۱۰۰ کوچک‌تر باشد، شکل کوتاه‌تر و اگر از ۱۰۰ بزرگ‌تر شود، طول افزایش می‌یابد. با وارد کردن عدد درصد و زدن Enter، بر روی خط کلیک می‌کنیم تا این تغییر طول اعمال گردد.

Total: با انتخاب گزینه‌ی Total، می‌توان طول جدید خط مذکور را وارد کرد. پس از تعیین طول و زدن Enter، بر روی خط کلیک می‌کنیم تا به این طول تغییر نماید.

Dynamic: در این حالت، عددی برای تغییر طول وارد نمی‌شود بلکه ابتدا بر روی شکل کلیک می‌کنیم و سپس، با حرکت ماوس، طول را به صورت چشمی و بدون ورود عدد تغییر می‌دهیم. در مورد اجرای فرمان Lengthen باید توجه نمود که در هر چهار شیوه‌ی تغییر طول، شکل به صورت تکی (Single) انتخاب می‌شود و نمی‌توان از روش‌های دیگر به منظور انتخاب چند شکل استفاده نمود. هم‌چنین توجه کنید که هنگام تغییر طول یک شکل باز می‌توان آن را از دو سو تغییر داد. چنان‌چه شکلی انتخاب شود، کلیک انتخاب به هر سوی شکل تزدیک‌تر باشد، تغییر طول از آن سمت اتفاق خواهد افتاد.